

Η ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΥΣΤΡΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΜΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δεκάτη ὀγδόη εἰς τὴν σειράν τῶν διαλέξεων τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐδόθη ἡ περὶ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς μεταπολεμικῆς τῆς προσπάθειας πρὸς ἀνοικοδόμησιν ὀμιλία τοῦ κ. *Μιχαὴλ Οἰκονόμου* τ. Ἐμπορικῶν Συμβούλου, τὴν 12 Μαρτίου 1952, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Σχολῆς. Ὑπάρχουν τόσα τὰ κοινὰ στοιχεῖα ἐκτάσεως τῶν καταστροφῶν ἐκ τοῦ πολέμου μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος, ὥστε μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος νὰ παρακολουθοῦνται ἐνταῦθα ὁ τρόπος καὶ ἡ ἔκτασις τῶν ἀνοικοδομητικῶν ἐπιτεύξεων τῆς Αὐστρίας, ἀνηκούσης ἐν τούτοις εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἡττημένων, ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν καθυστέρησιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως εἰς τὴν χώραν μας, χώραν τῶν νικητῶν!

Ὅταν ἀπὸ μέρους τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν μοῦ ἐπροτάθη νὰ σὰς μιλήσω περὶ Αὐστρίας, παρ' ὅλον ὅτι δὲν εἶμαι καλὸς ὀμιλητῆς, εὐχαρίστως ἐδέχθην, διότι ἐσκέφθην ὅτι θὰ ἔπρεπε ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ λεχθῶν ἐνώπιον τόσο ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ὠρισμένοι ἀλήθειαι ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῆς αὐστριακῆς ἀγορᾶς διὰ τὰ ἑλληνικὰ προϊόντα, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ δοθῆ καὶ μία, περιληπτικὴ φυσικὰ, πληροφορία περὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς Αὐστρίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 2ου παγκοσμίου πολέμου μέχρι σήμερον, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀσφαλῶς θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ σύγκρισις πρὸς τὴν ἰδικήν μας ἐξέλιξιν, πάντοτε βέβαια σχετικὰ, καὶ νὰ ἐξαχθῶν συμπεράσματα.

Μῆ φοδηθῆτε ἕμως ὅτι πρόκειται νὰ σὰς κουράσω μὲ στατιστικὸς ἀριθμοὺς. Θὰ προσπαθῆσω, ὅσον εἶναι δυνατόν, νὰ ἀποφύγω τοὺς ἀριθμοὺς.

Ἦταν Σαββὰτ' ἀποβραδὶς, ἀνήμερα Λαζάρου,
τρανὸ τελάλη βάρεσαν μέσα στὸ Μεσολόγγι,
στὶς ἐκκλησιὰς μαζεύτηκαν ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι,
κι ἕνας στὸν ἄλλον ἔλεγε καὶ ἕνας στὸν ἄλλον λέει:
«Ἀδέρφια, τί θὰ κάνουμε στὸ χάλι ποῦ μᾶς βρῆκε;»
Θανάσης Κότσικας φώναξε, Θανάσης Κότσικας λέει:
«Ἀδέρφι' ἄς πολεμήσουμε τοὺς Τούρκους σὰ λιοντάρια,
καὶ τὸ γιουρούσι ἄς κάνουμε, ἄς καὶ διαβοῦμε πέρα».
Ἐγίνηκε τὸ τσάκισμα μέσ' στοῦ Μακροῦ τὴν τάπια
καὶ τὸ γεφύρι χάλασαν καὶ τὰ παιδιὰ τὰ πνίξαν.
Ἀρρώστοι μέσα μείνανε μαζί μὲ τὸ Δεσπότη.
Φωτιά στὸ κάστρο βάλανε, κανέναν δὲν ἐσώθη.

Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ γιγαντομαχία τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου. Ἡ ἔσπερα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἶναι γεμάτη ἀπὸ τοιούτους ἥρωισμοὺς. Θὰ εἶναι δύσκολος ἡ ἀπολογία ὄλων μας πρὸς τὴν Ἱστορίαν, πρὸς Ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔδωσαν τὸ αἷμα των διὰ νὰ δημιουργήσουν μίαν ἑλευθεράν Πατρίδα, ἐὰν δὲν διατηρήσωμεν ἀμόλυντον ὅ,τι αὐτοὶ μᾶς παρέδωσαν. Ἀγκαλιάσατε, λοιπόν, σεῖς οἱ νέοι, τὴν Ἑλλάδα καί, ὅπως λέει ὁ ποιητῆς:

ὅταν ἡ καρδιά σας φυλαχτὸ τὴν βάλη,
ἀπ' αὐτὴν θὰ παίρῃ δύναμη, βοήθεια,
μὴ τὴν ξεπλανέσουν ἄλλα, ξένα κάλλι.

Βέβαια, ἡ Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ὤρισε καὶ τὸν τίτλον τῆς διαλέξεως : « Ἡ Ζωὴ στὴν Αὐστρία » ἢ, μᾶλλον : « Ταξιδεύοντας στὴν Αὐστρία ». Θὰ προσπαθῆσω λοιπὸν καὶ ἐγὼ νὰ περιορισθῶ εἰς ἓνα ταξιδάκι στὴν Αὐστρία.

Ὅταν προφέρεται ἡ λέξις « Αὐστρία », γιὰ ἄλλους μὲν, τοὺς νεωτέρους, σημαίνει τὴν μικρὴ καὶ σφιγμένη ἀποπνικτικῶς στὴν καρδιά τῆς Εὐρώπης σημερινὴν ὁμοσπονδιακὴν αὐστριακὴν δημοκρατίαν καὶ πρὸ παντὸς τὴν Βιέννην μὲ τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, τὸ Δημαρχεῖον, τὰ Μουσεῖα καὶ ἄλλα κτίρια τῆς παλαιᾶς καλῆς ἐποχῆς τῆς Δουαδικῆς Μοναρχίας, τὸν Δούναδιν μὲ τὰ, κατ' εὐφημισμὸν, γαλανὰ νερά του, ποὺ τόσοσιν ὕμνησε ὁ Στράουζ μὲ τὴν ἀθάνατη μουσικὴ του, τὰ θεατρά της, τὰ ὁποῖα δὲν πιστεύω νὰ ὑπῆρξεν ἕλλην ποὺ νὰ πῆγε στὴν Βιέννη καὶ νὰ μὴ τὰ ἐπισκέψῃ, εἴτε ὁπερέττα, εἴτε ὄπερα ἐπαιξάν, τὸ ἀνάκτορον τοῦ Σένμπρουν, τὸ ἀνάκτορον - μουσεῖο τοῦ Μπελβεντέρε, τὸ Στάττπαρκ, τὴν Κερτνερστράσσε μὲ τὰ ὠραῖα μαγαζιά της, τὰ ὠραῖα δερμάτινα καὶ ἄλλα εἶδη, γνωστὰ εἰς κυρίους καὶ κυρίας, τὰ « χόριγκες » δηλαδὴ τὶς περίφημες βιεννέζικες ταβέρνες μὲ τὴν ἰδιόρρυθμην μουσικὴν τους, ὅπου ἀσφαλῶς πολλοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ περάσατε χαρούμενες βραδιές. Γιὰ τοὺς φίλους τῶν σπορ ἢ λέξις πολλοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ περάσατε τὸν Τυρόλου καὶ τὶς ὁμορφῆς λίμνες τῆς Καρινθίας, τοῦ « Αὐστρία » θυμίζει τὰ βουνὰ τοῦ Τυρόλου καὶ τὶς 89 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Βιέννην, Σαλτσκάμμεργκοιτ ἢ καὶ τὸ Ζέμμεργκ, μόλις 89 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Βιέννην, καὶ γιὰ τοὺς μουσικόφιλους τὸ Ζάλτσμουργκ μὲ τὶς ἐτήσιες μουσικὰς ἐορτὰς του καὶ γιὰ τοὺς μουσικόφιλους τὸν πτωχὸν καὶ πλούσιον, ἀπ' ὅλων τὸν κόσμον. ποὺ συγκεντρώνουν μουσικόφιλους, πτωχοὺς καὶ πλουσίους, ἀπ' ὅλων τὸν κόσμον. Στους πιὸ ἡλικιωμένους θυμίζει, ἴσως μὲ κάποια πικρία, τὴν Αὐστρία τοῦ Μέιττερνιχ, ποὺ τόσα μᾶς παρενέβαλε ἐμπόδια στὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα μας τοῦ 1821, παρ' ὅλον ὅτι ἔχει καὶ ἡ παλαιὰ Αὐστρία ἢ Αὐστρο - Οὐγγαρία πολλὰς πλευρὰς καὶ ἱστορικὰ γεγονότα μεγίστης σημασίας, ποὺ θὰ διέθετε τὸν καθένα ἑμμενῶς γιὰ τὴν χώρα αὐτή.

Ὅταν κάποτε ἡ παλαιὰ Αὐστρία δὲν ὑπερέβαινε ἀκόμη εἰς ἔκτασιν τὴν σημερινήν, τρεῖς ἡγεμόνες τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεξήτησαν καὶ πῆραν συζύγους ἀπὸ τὸ Βυζάντιον καὶ ἀκριβῶς μία ἀπ' αὐτὰς, ἡ Θεοδώρα, ἦταν ποὺ ἐπισσε τὸν οὐζυγόν της Ἑρρίκον, Δούκα τοῦ Μπάμπενμπεργκ (τὸν Jasomir Gott, δηλαδὴ « Μὰ τὸν Θεόν ») νὰ μεταφέρῃ τὴν πρωτεύουσάν του στὴν τότε ἀφανῆ πολίχνην, τὴν Βιέννην, (ἕως τότε Βιντομπόνα ἢ Βιντόπολι) καὶ νὰ ἀνεγείρῃ ἐκεῖ τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου. Τότε ἡ ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος ἦτανε στὸ Κάλεμπεργκ, ἓνα ἀπὸ τὰ ὑψώματα ποὺ πλαισιώνουν τὴν Βιέννην καὶ ποὺ ἀποτελοῦν τὸ Β. Α. τέρμα τῶν Ἄλπεων.

Εἰς τὸ φρούριον τῆς Βιντομπόνα, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἀπεβίωσεν ὁ μέγας ρωμαῖος αὐτοκράτωρ καὶ φιλόσοφος Μάρκος Αὐρήλιος. Ἡ θαυματουργὴ εἰκὼν τῆς Παναγίας εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου εἶναι καὶ αὐτὴ βυζαντινῆς προελεύσεως, ἐσώθη δὲ τόσοσιν ἀπὸ τὰς πυρκαϊὰς καὶ τὰς πολιορκίας τῶν Τούρκων κατὰ τὸ 1525 καὶ 1683, ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν τῶν τελευταίων πολέμων. Ἡ πριγκίπισσα Θεοδώρα ἄφησε ἔχνη ἑλληνικὰ εἰς τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν λικνίζουσα τὰ παιδιὰ της μὲ ἑλληνικὰς ἐπιφωνήσεις, αἵτινες ἐν μέρει διατηροῦνται καὶ σήμερον εἰς τινὰ δημοτικὰ τραγούδια. Ὅμοιως τὸ παρατσούκλι τοῦ συζύγου της, τοῦ ἔμεινε, ὡς ἡ παράδοσις ἀναφέρει, ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, διαμείνας εἰς τὴν Αἰθίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔμαθε νὰ ὀρκίζεσται κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον, « Μὰ τὸν Θεόν », ἦτοι, εἰς τὴν γερμανικὴν, « Για-

σομιργκόττ»: τοῦ ἔμεινε ἔκτοτε: ὁ «Γιασομιργκόττ». Ἐναντι τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ὑπάρχει καὶ ἡ ὁδὸς Γιασομιργκόττ.

Σιγὰ σιγὰ, μὲ πολέμους, γάμους μὲ ἄλλους ἡγεμόνας κλπ., δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν μικρὴ Ὄστρούρκ, ὅπως ἐλέγχετο τότε ἡ χώρα, ὅπερ σημαίνει ἀνατολικὰ σύνορα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ - Γερμανικοῦ Κράτους, τὸ Βασίλειον τὸ ὁποῖον ἐκκληροδόμησε ἀπὸ τὸ Βυζάντιον τὸ ὄνομά του Ὄστρούραϊχ (ἀνατολικὸν Κράτος), τὸν δικέφαλον ἀετὸν καὶ τὰ βυζαντινὰ χρώματα τῆς σημαίας, μαῦρο - κίτρινο. Ἐπὶ πεντακόσια περίπου χρόνια οἱ ἡγεμόνες τῆς Αὐστρίας ἐκυριάρχουν εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην καὶ ἐπὶ τι διάστημα στὴν Ἰσπανία καὶ τὸν Νέον Κόσμον.

Ἡ Αὐστρία δὲν παρέλαβε μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Ἀνατολικο - Ῥωμαϊκοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Βυζαντιοῦ, ἤτοι τὴν ἀποστολὴν νὰ προστατεύσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν ἀπὸ τὰς ἀγρίας ἐπιθέσεις τῶν Μωαμεθανῶν. 230 χρόνια μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἤτοι κατὰ τὸ 1683, οἱ ὁσμανίδαι ἐπολιόρκησαν τὴν Βιέννην, ἡ ὁποία ἀντέστη καί, ἐν τέλει, μὲ τὴν βοήθειαν καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν στρατῶν, κατέρησε ν' ἀπωθήσῃ τοὺς Τούρκους πρὸς τὸ Βελιγράδι, τὸ ὁποῖον, ὅπως ξέρετε, ὠνομάζετο τότε τὸ Ἑλληνικὸ Βελιγράδι, ἢ ὁ Ἑλληνικὸς Λευκὸς Πύργος. Ὁ Πρίγκηψ Εὐγένιος τῆς Σαβοΐας, ὅστις ἔλαβε μέρος ὡς ἀνθυπολοχαγὸς εἰς τὸν ἀγῶνα ἀπελευθερώσεως τῆς Βιέννης, ὠραματίσθηκε νὰ διώξῃ τοὺς Τούρκους ἀπὸ ὅλην τὴν Εὐρώπην, χωρὶς ἀτυχῶς νὰ τὸ ἐπιτύχῃ.

Ἐκατὸ χρόνια ἀργότερα, ὁ γυιὸς τῆς αυτοκρατορίας Μαρίας Θηρεσίας, ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ, συνεμάχησε μὲ τὴν αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας, τὴν Μεγάλην Αἰκατερίνην, καὶ συνεφώνησαν τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ Βυζαντιοῦ. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐναυάγησε, ὅμως, διότι ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων ἐπεδίωκε ἴδιους σκοποὺς καὶ ὄχι τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Βυζαντιοῦ.

Στὴν Βιέννην, ὅπως ξέρετε, ἐξέυσε ὁ Ἐθνικὸς Ἡρωὸς καὶ ποιητὴς μας Ρήγας Φεραίος, καὶ εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς παρὰ τὴν σημερινὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος—κτισθεῖσαν τὸ 1780 ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοσ τραπεζίτου Σίνα—γνωστῆς ταβέρνας «Γκριχενμπάιζλ» (ἑλληνικὸν οἰνομαγειρεῖον), μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν μύραν, συνήρχετο μὲ τοὺς ἄλλους Φιλικοὺς καὶ συνεσκέπτοντο γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γένους.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔγραψε τὴν περίφημον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ναπολέοντα, ὁ ὁποῖος εἶχε τότε καταλύσει τὴν Δημοκρατίαν τῆς Βενετίας καὶ ἀποδώσει τὴν Δαλματίαν καὶ Ἰστροίαν εἰς τὴν Αὐστρίαν, τοῦ ἔγραψε λοιπὸν καὶ τὸν ἐκάλεσε νὰ ἀπελευθερώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν Βαλκανικὴν Χερσόνησον, ὅπως εἶχεν ἀπελευθερώσει τὴν χερσόνησον τῶν Ἀπεννίνων ἀπὸ τοὺς πολυαριθμοὺς πρίγκηπας, χωρὶς ἀτυχῶς νὰ εἰσακουσθῇ. Βραδύτερον, ὁ μετέπειτα πενθερὸς τοῦ Ναπολέοντος, Αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ ὁ 2ος, φοβούμενος ὅτι ἀνασυνιστώμενον ἔνα ἑλληνικὸν Βαλκανικὸν Κράτος γρήγορα θὰ ἐξηπλοῦτο ἐπὶ ὅλων τῶν ἑλληνο-ὀρθοδόξων τοῦ κάτω τοῦ Δουνάβεως, ὅπου τότε ἀκόμη ἡ σερβικὴ, κροατικὴ, βουλγαρικὴ καὶ ρουμανικὴ διάλεκτοι δὲν ἦσαν παρὰ λεκτικὰ ἰδιώματα ἄνευ γραμματικῆς οὐδὲ λεξικοῦ, καὶ ὅπου ὅλοι οἱ ὁπωσδήποτε ἐγγράμματοι ὠμίλουν τὴν ἑλληνικὴν ὡς τὴν μόνην γλῶσσαν διὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἠσθάνοντο ἐντροπήν, συνέλαβε τὸν Ρήγαν Φεραῖον καὶ τὸν παρέδωκε στοὺς Τούρκους εἰς τὸ Βελιγράδι. Τὸ τέλος του τοῦ γνωρίζουμε ὅλοι. Ὄταν, ἐξ ἄλλου, τὸ 1830, προσεφέρθη ὁ ἑλληνικὸς θρόνος εἰς τὸν

- α) Arlberger—Express: Paris—Basel—Innsbruck—Wien—Bukarest
 β) Orient - Express: Paris — Stuttgart—Salzburg—Wien—Bukarest
 γ) Ostende - Express: London—Brüssel—Köln—Passau—Linz—Wien
 δ) Skandinavien - Express, συνδέον τὰς σκανδιναβικὰς χώρας μὲ τὴν Ἑλ-
 βητίαν, Αὐστρίαν, Ρώμην μὲ βασιλίαν ἀπὸ καὶ πρὸς Βιέννην.
 ε) Tauernexpress: ἀπὸ Βελιγράδι εἰς Amsterdam μὲσφ Klagenfurt—
 Salzburg—Frankfurt—Köln.

Κατὰ τὰ αὐστριακὰ ἀρχεῖα ἡ πρώτη ἀνώνυμος ἐταιρεία πού ἰδρύθη εἰς τὴν Βιέννην ἰδρύθη ἀπὸ ἑλλήνας ὑφασματατεμπόρους. Διὰ τὴν μὴ ὑπάρξει δὲ διαφωνία ὡς πρὸς τὸ ὄνομα πού θὰ ἐδίδοτο εἰς αὐτήν, ἐγένετο κληρώσις καὶ ὁ λαχνὸς ἔτυχε εἰς ἓνα ὀνόματι Μαῦρον· ἔτσι ἡ ἐταιρεία ὠνομάσθη Schwarz Co, ἦτοι Μαῦρος καὶ Σία. Πολλὰ ἔργα κοινῆς ὠφελείας ἔγιναν τῇ συνεργασίᾳ ἑλλήνων, τινὲς τῶν ὁποίων συνειργάσθησαν καὶ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν πρώτων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τῆς τότε Μοναρχίας. Εἰς τὴν Βιέννην ἐξεδόθη ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἐφημερίς, «Ὁ Λόγιος Ἑρμῆς», ἡ ὁποία προσέφερον οὐκ ὀλίγα διὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος.

Ἔτσι, ὅπως βλέπομεν, οἱ ἑλληνες—ἡ Ἑλλάς—εἶχε πολλοὺς δεσμοὺς μὲ τὴν Αὐστρίαν καὶ ἰδίᾳ ἐμπορικοὺς, καὶ τίποτε δὲν ἤδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὰς δύο χώρας νὰ ἐπανασυνδέσουν τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῶν εὐθὺς μετὰ τὸν πρῶτον πόλεμον.

Ἄτυχῶς, ὅπως ἔλοι γνωρίζομεν, ἡ χώρα μας παράγει προϊόντα τὰ ὁποῖα, προπολεμικῶς κυρίως, ἀπετέλουν μὲν βάσιν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν μας, ἀνέκαθεν ὁμως, ἀφ' ἧς δηλαδὴ ἤρχισαν οἱ περιορισμοὶ συναλλαγμάτων, χαρακτηρίζονται ὡς μᾶλλον «πολυτελείας» καὶ σήμερον τὸ μὲν ἔχασαν τὰς σπουδαιότερας ἀγορὰς καταναλώσεως τῶν, τὸ δὲ ὑφίστανται ὀξύτατον τὸν συναγωνισμὸν ὁμοίων προϊόντων ἄλλων χωρῶν, διότι τὸ κόστος τῶν προϊόντων μας, λόγφ τῶν εἰς ἔξωθεν γινωστῶν ἰδιορρυθμῶν ἐσωτερικῶν συνθηκῶν, εἶναι διὰ τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ πολὺ ὑψηλόν. Ἡ Αὐστρία, ἐξ ἄλλου, ἔχει ἐπίσης κόστος ὑψηλὸν τῶν δευτερευούσης σημασίας βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰ ὀλίγα δὲ πρώτης ἀνάγκης προϊόντα τῆς, ὅπως ἡ ξυλεία, ὁ χάρτης, ὁ χάλυψ, ὁ σίδηρος καὶ τὸ ἄζωτον ζητοῦνται ἀπὸ ἔξωθεν τὸν κόσμον καὶ πληρώνονται τοῖς μετρητοῖς εἰς ἐλεύθερον συναλλάγμα. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρουσιάζετο καὶ πρὸ τοῦ πολέμου. Εἰς 1500 τόννους ἀνήρχοντο κατὰ μέσον ὄρον τῆς πρὸ τοῦ πολέμου πενταετίας 1934—1938 αἱ ἐτήσιαι ἀγοραὶ ἑλληνικῶν καπνῶν ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, εἰς 1700 τόν. τῆς σταφίδος (κορινθιακῆς καὶ σουλτανίας), εἰς 900 τόν. τῶν σύκων (ἀποσύκων καὶ φαγωσίμων), εἰς ἄλλους τόσους τῶν σταφυλῶν, εἰς 40000 τόν., τοῦ πυρίτου, κ.ο.κ., ἐνῶ ἡ Ἑλλάς ἠγόραζε διάφορα ἔτοιμα βιομηχανικὰ προϊόντα ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν τὰ ὁποῖα ἰσοφάριζαν τὴν ἀξίαν τῶν ἑλληνικῶν καὶ εἰς τὰ ὁποῖα τὸ μεγαλύτερον ποσὸν ἀντιπροσώπευον ὁ χάρτης καὶ αἱ πρῶται ὕλαι χαρτοποιίας, ὁ χάλυψ, ὁ σίδηρος καὶ προϊόντα ἐκ τούτων, νήματα καὶ ὑφάσματα, δερμάτινα εἶδη καὶ τέλος μηχαναὶ πάσης φύσεως. Παρ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν ἐκατέρωθεν, ἡ ἀξία τῶν ἀνταλλασσόμενων ἐμπορευμάτων δὲν ὑπερέβαινε κατὰ μέσον ὄρον τὰ 15 ἑκατ. σελλίγια ἢ 11)2 ἑκατομ. δολλάρια πρὸς ἑκάστην κατεῦθυσιν.

Τὰ πράγματα μεταβάλλονται μετὰ τὸν δεῦτερον πόλεμον ὅσον ἀφορᾷ τὸν καπνόν, τὸ εἶδος δηλαδὴ ἐκεῖνο πού μᾶς προκαλεῖ τὸν μεγαλύτερον πονοκέφαλον.

Μόλις τὸ Αὐστριακὸν Μονοπώλιον Καπνοῦ συνήλθε ἀπὸ τῆ λαχτάρα τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰσόδου στρατῶν τεσσάρων κρατῶν, ἀφοῦ ἐτακτοποιήσε καὶ ἔθεσε καὶ πάλιν εἰς κίνησιν τὰ ἐργοστάσιά του, οἱ διευθύνοντες τοῦτο φίλοι μας ἐσκέφθησαν καὶ πάλιν κατὰ πρῶτον λόγον τὴν ἐλληνικὴν καπναγοράν, καὶ τὸ 1946 ἔστειλεν ὑπαλλήλους του γιὰ νὰ ἰδοῦν τί μποροῦσενὰ γίνῃ καὶ πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἀγοράζῃ καὶ πάλιν ἐλληνικὰ καπνὰ καὶ ὄχι μόνον ἀμερικανικὰ ἢ ἄλλων προελεύσεων.

Τότε, βέβαια, τὸ Αὐστριακὸν Μονοπώλιον Καπνοῦ ἦτο πτωχόν, ἀλλὰ οἱ φίλοι μας διευθύνται του ἐπρότειναν τρόπον ἀνταλλαγῆς πρακτικόν καὶ ὠφέλιμον καὶ διὰ τὰς δύο χώρας. Χάρις εἰς τὴν εὐρύτητα ἀντιλήψεως τοῦ γεν. Διευθυντοῦ τοῦ τότε Ὑπουργεῖου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ σήμερον Ἐμπορίου, κ. Τριανταφύλλη, ὁ ὁποῖος, ἀντιληφθεὶς ἀμέσως πόσον σπουδαία ἦτο ἡ χειρονομία τοῦ Αὐστριακοῦ Μονοπωλίου ἐδέχθη τὴν πρότασίν του καὶ τὴν ἀνταπέδωσε μὲ ἐπίσης σοβαρὰν χειρονομίαν δεχθεὶς τὴν ἐπὶ πιστώσει (ἐναντι μελλοντικῶς εἰσαχθησομένων αὐστριακῶν ἐμπορευμάτων) ἐξαγωγὴν κρατικῶν καπνῶν. Κι ἐδῶ, κύριοι, πιστοποιεῖται γιὰ μίαν ἀκόμη φοράν τί μπορεῖ νὰ κἀνῃ ἡ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη καὶ ἐκτίμησις. Τὸ Αὐστριακὸν Μονοπωλιον ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐλληνικὴν ἀγοράν καὶ παραμένει πιστὸς πελάτης τῶν καπνῶν μας. Τὸ καπνικὸν κληρικὸν συνήφθη τὸ 1946, καὶ ἀπὸ τὸ 1946-1949 ἀγοράζει ἡ Αὐστρία καπνὰ ἀξίας \$ 13 290 000, ἦτοι ὑπὲρ τὰ \$ 3 000 000 ἐτησίως. Τὸν Φεβρουάριον 1950 συνάπτεται ἡ πρώτη ἐλληνοαυστριακὴ συμφωνία ἀνταλλαγῶν καὶ πληρωμῶν, καὶ τὸ Αὐστριακὸν Μονοπωλιον δέχεται νὰ ὀρισθῇ ὡς κατώτατον ὄριον ποσὸν 3 000 000 δολ. διὰ τὴν ἀγοράν καπνῶν κατὰ τὸ συμβατικὸν ἔτος, ἦτοι τριπλασιάζει τὴν ἀξίαν τῶν εἰς ἐλληνικὰ καπνὰ ἀγορῶν του.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, Κύριοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι τὸ Αὐστριακὸν Μονοπωλιον Καπνοῦ εἶναι ἐκεῖνο πρῶτον ἀνατυνδέσει τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἶναι ὁ καλύτερος, ὁ μεγαλύτερος μας πελάτης εἰς τὰ καπνὰ. Αἱ ἐτήσιαι ἀγοραὶ τοῦ Αὐστριακοῦ Μονοπωλίου εἰς ἐλληνικὰ καπνὰ κυμαίνονται εἰς τοὺς δύο ἕως τρεῖς χιλιάδες τόννους, δηλαδὴ, ἂν πάρωμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Αὐστρίας ἀνέρχεται εἰς 6 ἑκατομ. ψυχῶν, βλέπουμε ὅτι ἀναλογοῦν περίπου 400-500 γραμμάρια κατὰ κεφαλὴν πληθυσμοῦ. Τὸ τί θὰ ἐσήμαινε διὰ τὴν Ἑλλάδα ἂν καὶ αἱ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ χώραι ἠγόραζον κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἐλληνικὰ καπνὰ, τὸ ἀντιλαμβάνεσθε βέβαια. Δὲν θὰ εἶχαμεν ἀρκετὸν καπνὸν νὰ ἐφοδιάζωμεν ὄλους τοὺς πελάτας μας.

Ἐνα τέτοιον πελάτην, νομίζω ὅτι ἔχομεν κάθε συμφέρον νὰ τὸν κρατοῦμε πάντοτε εὐχαριστημένον μαζί μας, ἔστω καὶ μὲ ὀρισμένους ἀνώδυνες θυσίας, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ἂν τὸ κόστος τῶν καπνῶν μας προσαρμοσθῇ εἰς τὰς διεθνεῖς τιμὰς, τότε ἀσφαλῶς θὰ φθάσουμε καὶ θὰ ὑπερβῶμε τοὺς 3 000 τόννους καπνῶν ἐτησίως. Θεωρῶ περιττὸν νὰ σὰς ὑπομνήσω τὰς ἀπειλὰς καὶ ἐκβιασμοὺς ἄλλων μονοπωλίων!

Ἐπειτα, ἀς μὴ ξεχνῶμε ὅτι καὶ ἡ Αὐστρία εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν κατὰστασιν μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς καὶ, ὅπως ἀσφαλῶς γνωρίζετε, πάντοτε, ὅταν γίνεται συζήτησις περὶ παρατάσεως τῆς ἀμερικανικῆς οἰκονομικῆς βοήθειας, ἀναφέρονται μαζί ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Αὐστρία. Τὸ γεγονός τοῦτο, νομίζω, συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ μιᾶς στενωτέρας ἐμπορικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

Όπως και η Ελλάδα έτσι κι η Αυστρία ανήκει εις τὰ 16 ευρωπαϊκάς χώρας πού ἐδέχθησαν τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν δάσει τοῦ σχεδίου Μάρσαλ. Ἡ συνολικὴ βοήθεια πού ἔλαβεν ἡ Αὐστρία (ἄμεσος ἢ ἔμμεσος) κατὰ τὰ οἰκονομικά ἔτη 1948 - 49, 1949 - 50 καὶ 1950 - 51 ἀνῆλθε εἰς 710 ἐκ. δολ. Τὸ τέλος τοῦ δευτέρου πολέμου εὗρηκε τὴν Αὐστρίαν ἀπελευθερωμένην μὲν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, καταλαμβανομένην ὅμως ἀπὸ 4 ξένα στρατεύματα. Ἡ μόλις σχηματισθεῖσα κυβέρνησις ἀντιμετώπιζε χάος καὶ καταστροφὴν, ὅπως σχεδὸν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πόλεις βομβαρδισμένες μὲ κατοικίαις καμένες, βιομηχανικὲς ἐγκαταστάσεις καὶ συγκοινωνιακὰ κέντρα κι ἐκεῖ κατεστραμμένα, γέφυρες ἀνατιναγμένες καὶ ἐπὶ πλέον μνημεῖα τέχνης, ὅπως ἡ μητρόπολις τῆς Βιέννης (ἡ ἐκκλήσια τοῦ Ἀγ. Στεφάνου), ἡ Ὀπερα καὶ τὸ Βασιλικὸν Θέατρον καμένα, πρᾶγμα πού ἐστοίχισε ὀχι ὀλίγον στοὺς βιεννέζους. Περίπου εἰς 150 000 ἀνέρχονται οἱ φονευθέντες αὐστριακοὶ στρατιῶται καὶ εἰς 117 000 οἱ ἀγνοούμενοι, 120 000 οἱ τραυματῆαι καὶ 24 000 οἱ ἰδῶται, οἱ φονευθέντες εἰς ὁδομαχίας καὶ ἀπὸ βομβαρδισμούς. Πλήρης ἀναρχία ἐπεκράτησε τὰς πρώτας ἐβδομάδας τῆς ἀπελευθέρωσης, καὶ ἡ λεηλασία τῶν καταστημάτων καὶ κατοικιῶν ὤργιασε. Στερήσεις καὶ πείνα καὶ θάνατοι ἐκ πείνης. Ἡ θνησιμότης βρεφῶν ἔφθασε τὰ 42%. Ἡ κατάστασις κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1945 - 46 στὴ Βιέννη δὲν διέφερε πολὺ ἀπὸ τὴν φοβερὴν κατάστασιν πού ἐπεκράτησε στὴν Ἀθήνα μασ τὸν χειμῶνα τοῦ 1941 - 42 τὴν ὅποιαν ἐχειροτέρευε ἡ παρουσία ἑνὸς περίπου ἑκατομμυρίου ξένων στρατευμάτων. Ὁ πληθωρισμὸς καὶ ἡ μαύρη ἀγορὰ ἀνθίζαν (αἱ τιμαὶ τῆς μαύρης ἀγορᾶς ἐκυμαίνοντο ἀπὸ 200 - 460 φορές, διὰ τὰ στοιχειώδη τρῶφιμα, ἀνω τῶν πληθωρικῶν ἐπιστήμων τιμῶν), ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἡ ἔλλειψις πρώτων ὑλών καὶ πάσης φύσεως κινητηρίου δυνάμεως, ὡς καὶ ὁ ὑποσιτισμὸς μεγίστου μέρους τοῦ πληθυσμοῦ, εἶχαν ἀπονεκρώσει τὴν παραγωγὴν καὶ εἶχαν φέρει τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου εἰς λίαν ἐπικίνδυνον σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὅποτον μόνον μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὁμολογουμένως ἀξίεπαινον προσπάθειαν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἠδυνήθη ἡ χώρα νὰ ἐκφύγη καὶ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς. Χάρις εἰς τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς αὐστριακῆς οἰκονομίας ἐπέτυχε ἀποτελέσματα λίαν ἱκανοποιητικά. Διὰ νὰ λάβετε μίαν ἰδέαν ἐπ' αὐτοῦ, ἴδου μερικοὶ ἀριθμοὶ συγκριτικοί.

Ἡ γενικὴ ἀνοδος εἰς τὴν βιομηχανίαν, τόσον ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπασχολουμένων καὶ τὴν ἀπόδοσιν τούτων, ὑπῆρξεν ὀφθαλμοφανής. Ἐνῶ τὸ 1946 ἡ παραγωγὴ μόλις ἔφθασε τὰ 43% τῆς παραγωγῆς τοῦ 1937, τὸ 1947 ἔφθασε τὰ 56%, τὸ 1948 τὰ 90%, τὸ 1949 τὰ 120% καὶ τὸ 1950 τὰ 142%, γιὰ νὰ φθάσῃ τὰ 158% τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1951. Ἡ ἐκ παραλλήλου αὐξήσις τῶν ἐργαζομένων ἦτο 14% τὸ 1947, 11% τὸ 1948, 6% τὸ 1949 καὶ 3% μόνον τὸ 1950.

Ἡ ἐξόρυξις τοῦ ἀνθρακος τὸ 1947 εἶναι μόλις τὸ ἡμισυ τῆς παραγωγῆς τοῦ 1937, ἐνῶ τὸ 1948 ἀνέρχεται εἰς τὰ 90%, τὸ 1949 εἰς 120%, τὸ 1950 εἰς 142% καὶ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1951 εἰς 158%, ἐνῶ ἡ κατὰ μονάδα παραγωγῆς κατανάλωσις ἀνθρακος μειοῦται, χάρις εἰς τὴν ἀνανέωσιν καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων, ἀπὸ 149 εἰς 114%. Ἐνδεικτικὸν τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἶναι ἡ κατανάλωσις ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἡ ὅποια τὸ 1950 ἔφθασε εἰς 342,5 ἑκατομ. ὠριατὰ κिलοβάτ κατὰ μῆνα, ἔναντι 186 ἑκατομ. ὠρ. κिलοβάτ τοῦ 1946.

Ἐξ ἄλλου ιδρύθησαν νέαι βιομηχανίαι, ἐφωδιασμένοι μετὰ τὰς νεωτάτου τύπου ἐγκαταστάσεις. Αἱ βιομηχανίαι αὐταὶ εἰς εἰρηνικὴν περίοδον θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ιδρυθοῦν ἐν Αὐστρίᾳ. Αἱ μεγαλύτεραι ἐγκαταστάσεις ἐσημειώθησαν εἰς τὴν βιομηχανίαν παραγωγῆς σιδήρου, ἐξηλεκτρισμοῦ καὶ εἰς τὴν χαρτοποιίαν. Ἡ χημικὴ βιομηχανία, ὁμοίως, ἐπετέλεσε προόδους χάρις εἰς τὸ πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως, τελειοποιηθέντος τοῦ ἐπὶ γερμανικῆς κατοχῆς ἀρξαμένου ἐργοστασίου ἀζώτου εἰς τὸ Λίντς τῆς ἄνω Αὐστρίας, τὸ ὅποσον σήμερον ἐξάγει πολλὰς δεκάδας χιλιάδας τόννων ἀζώτου.

Λόγω τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκῶς γαιάνθρακος ἐν Αὐστρίᾳ, ἡ κυβέρνησις, μετὰ τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν παραγωγὴν ρεύματος διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑδάτων. Οὕτω, ἐνῶ τὸ 1946 ἡ ὀλικὴ παραγωγὴ ρεύματος ἀνῆρχετο εἰς 3050 ἑκατομ. ὥρ. κिलοβάτ, τὸ 1950 ἀνῆλθε εἰς 5000 ἑκατομ. ὥρ. κिलοβάτ, ἤτοι ἠδξήθη κατὰ 60% περίπου. Ἐκ τούτων, μόνον τὰ 17% ἀπὸ θερμικὰς ἐγκαταστάσεις, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπον 83% ἀπὸ ὑδροηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις. Τοῦτο ἐπέτρεψε τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἠλεκτροκινήσεως τῶν σιδηροδρόμων, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἔλαιαι κύριαι σιδηροδρομικαὶ ἀρτηρίαι τῆς Αὐστρίας θὰ ἔχουν ἠλεκτροκινήθη, αἱ δὲ δευτερεύουσαι θὰ ἐξυπηρετηθοῦν δι' αὐτοκίνηταμαξῶν. Μετὰ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐλπίζεται ἡ σημαντικὴ μείωσις τῆς εισαγωγῆς γαιάνθρακος καὶ κόκ, πρᾶγμα ποὺ θὰ κάνη τὴν βιομηχανίαν τῆς χώρας ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰς διακυμάνσεις τῶν διεθνῶν τιμῶν ἄνθρακος.

Ἐκεῖ ποὺ ἐπίσης ἐπετελέσθη σοβαρὰ πρόοδος καὶ ἐπέκτασις εἰς τὰς ὑφισταμένους βιομηχανίας εἶναι: 1) Ἡ βιομηχανία χάλυβος. Τὸ ὑπέδαφος τῆς Αὐστρίας περιλαμβάνει εἰς δύο περιφερείας σιδηρομεταλλεύματα, εἰς τὴν Στυρίαν, ὅπου τὸ μέταλλευμα εἶναι μᾶλλον ἐπιφανειακόν, καὶ εἰς τὸ Βέρφεν παρὰ τὸ Σάτσμπουργκ. Τὰ πρῶτα ἐκκαμινεῦνται εἰς τὸ Ντόναβιτς καὶ τὸ Λίντς καὶ τὰ δευτέρα εἰς τὸ ὁμώνυμον χωρίον Βέρφεν. Ὁ Γκαίριγκ, ὅπως γνωρίζετε, ἔδρυσεν τὰ γινωστὰ χαλυβουργεῖα εἰς τὸ Λίντς, τὰ ὅποια τώρα ἐπεξέτεινεν ἡ Ἰδρυσὶς τὰ γινωστὰ χαλυβουργεῖα εἰς τὸ Λίντς, τὰ ὅποια τώρα ἐπεξέτεινεν ἡ Ἰδρυσὶς αὐστριακῆς Κυβέρνησις καὶ τὰ ἐκρατικοποίησε (ὡς γερμανικὴν περιουσίαν). Ἐκεῖ παράγεται πάσης φύσεως χάλυψ, μέχρι καὶ τοῦ λεπτοτέρου, ἐνῶ εἰς τὸ Βέρφεν παράγεται κυρίως χυτοσίδηρος. Ἔτσι, ἡ παραγωγὴ σιδήρου ἐν Αὐστρίᾳ, ἀπὸ 390 χιλ. τόν. τὸ 1937, ἐφθάσε τοὺς 890 χιλ. τόν. τὸ 1950, καὶ τοῦ χάλυβος, ἀπὸ 650 χιλ. τόν. τὸ 1937, εἰς 950 χιλ. τόν. τὸ 1950.

2) Εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν διαφόρων μετάλλων καὶ παραγωγὴν πάσης φύσεως προϊόντων ἐκ μετάλλου: ἐσχάτως ἀνέπτυξε τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου δεδομένου ὅτι ἔχει καὶ κοιτάσματα βωξίτου.

3) Εἰς τὴν παραγωγὴν μηχανῶν πάσης φύσεως καὶ ἐργαλείων, ὅπου ὁμοίως, παρὰ τὴν νέαν ταύτην πρόοδον, ἡ Αὐστρία καὶ πάλιν ἀπέφυγε τὴν μαζικὴν παραγωγὴν, ἐμμένουσα εἰς τὴν παραγωγὴν ἐδικῶν μηχανῶν ἐπεξεργασίας μετάλλου, ξυλίας, κλωστοῦφαντουργικῶν καὶ πάσης φύσεως γεωργικῶν μηχανῶν, ἀπὸ χορτοκοπτικῆς μέχρι ἀλωνιστικῆς μηχανῆς καὶ τέλος ἐδικῶν φορητῶν ἐργαλείων.

4) Εἰς τὰ αὐτοκίνητα. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ παραγωγὴ ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ἐσταμάτησεν, ἐν τούτοις ἐπετεύχθη ἐξαιρετικὴ πρόοδος εἰς τὴν παραγωγὴν φορητῶν αὐτοκινήτων καὶ λεωφορείων μετὰ μηχανὰς ντήζελ καὶ μοτοσυκλετῶν.

5) Είς τήν βιομηχανίαν ἐφαρμογῆς ἡλεκτρισμοῦ, ὅπου ἐπίσης ἡ ἐξαγωγή τοῦ 1950 ὑπερέβη τήν προπολεμικὴν εἰς κινήτηρας, γεννητρίας καὶ ἐν γένει εἶδη ἐφαρμογῆς ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως ἡλεκτρισμοῦ.

6) Εἰς τήν βιομηχανίαν ὑάλου, ὅπου ἡ ἀξία τῆς ἐτησίας ἐξαγωγῆς ὑπερβαίνει ἤδη τὰ 200 000 000 σελλιν. ἐτησίως, παρ' ὅλον ὅτι, ἀπὸ τοῦ τέλους ἤδη τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, τὰ σπουδαιότερα ἐργοστάσια εὐρέθησαν ἐπὶ τσεχοσλοβακικοῦ ἐδάφους.

7) Εἰς τήν βιομηχανίαν χάρτου : Εἰς τήν βιομηχανίαν ταύτην διετέθησαν ἐξαιρετικῶς μεγάλα χρηματικά ποσά. Μόνον τὸ 1950 διετέθησαν ἐν δισεκατομ. σελλίγια διὰ τὸν ἐκμοδερισμὸν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐγκαταστάσεων, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς τοῦ 1950 ἐπατεύχθη αὐξήσις τῆς παραγωγῆς χάρτου, ξυλόμαζης, σελλουλόζης καὶ χαρτονίου ἀπὸ 17—35 %, ἤτοι εἰς 640 χιλ. τόν., ἐξ ὧν ἐξήχθησαν 240 χιλ. τόν. Διὰ τὸ ἔτος 1953 προβλέπεται αὐξήσις τῆς παραγωγῆς εἰς ἕν ἑκατομ. τόν., μὲ ἀνάλογον βεβαίως αὐξήσιν τῆς ἐξαγωγῆς, ἥτις, βάσει τῶν σημερινῶν τιμῶν, θὰ ἀποδώσῃ 90 ἑκατ. δολλάρ. εἰς συνάλλαγμα. Καὶ δεδομένου ὅτι τοῦτο ἀντιπροσωπεύει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἐγχώρια προϊόντα (ἐκτὸς βέβαια τοῦ ὀλίγου θείου, πυρίτου καὶ χημικῶν τινῶν οὐσιῶν) εἶναι φανερὸν ποῖαν σημασίαν ἀποκτᾷ ἡ βιομηχανία αὐτὴ διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Αὐστρίας.

8) Εἰς τὴν παραγωγὴν ξυλείας. Λόγω τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ τῆς μεταπολεμικῆς παρουσιασθείσης μεγάλης ζητήσεως ξυλείας, ἰδρῦθησαν νέα προιονιστήρια καὶ συνεπληρώθησαν καὶ ἐπεξετάθησαν αἱ δασικαὶ ὁδοὶ καὶ ἄλλα μέσα μεταφορᾶς τῶν κορμῶν ἀπὸ τὰ δάση εἰς τὰ προιονιστήρια.

Ἀπὸ τὴν συνολικὴν ἐπιφάνειαν τῆς Αὐστρίας, ἐξ 8 383 000 ἑκταρίων, τὸ 1/3 ταύτης, ἤτοι 3 140 000 ἑκτάρια, εἶναι δασώδεις ἐκτάσεις. Ἐκ τούτων, πάλιν, μόνον τὰ 2 800 000 καλύπτονται ἀπὸ ὑψηλὰ δάση, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 340 000 ἀπὸ χαμηλὰ δάση, δηλαδὴ μὴ παραγωγικὰ ξυλείας. Ἀπὸ τὴν ἐνταντικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν τούτων παράγονται ἐτησίως 7,7 ἑκατ. κ.μ., ἐξ ὧν τὰ 84 % ξυλεία ἐλάτης καὶ 16 % ξυλεία πλατυφύλλων καὶ ἰδίως δρυῶς. Ἐκ τῆς παραγωγῆς ταύτης τὸ ἥμισυ καταναλίσκεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐξάγεται μὲ κυρίους ἀγοραστὰς σήμερον τὴν Γερμανίαν, Ἰταλίαν, Ὀλλανδίαν καὶ Οὐγγαρίαν. Ἡμεῖς, ἀπὸ τὸ 1946 μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1950, ἐπρομηθεύθημεν ξυλείαν οἰκοδομήσιμον καὶ σταφιδοκιδώτια ἀξίας 7 200 000 δολλ., καὶ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1950 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1951 ἀξίας περίπου 8,5 ἑκατομ. δολλαρίων.

9) Εἰς τὸν κλάδον τῆς κλωστοῦφαντουργίας, ὅπου ἀποκατεστάθησαν αἱ ζημίαι τοῦ πολέμου, ἐπεξετάθησαν αἱ ἐγκαταστάσεις ὥστε ὄχι μόνον νὰ ἱκανοποιῶνται αἱ ἠδῆ ξημεναι ἀνάγκαι τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως ἀλλὰ καὶ νὰ αὐξηθῇ καὶ ἡ ἐξαγωγή. Ἐκ παραλλήλου, λόγω τῆς ἐλλείψεως πρώτων ὑλών, προωθήθη ἡ παραγωγὴ τεχνητῶν κλωστῶν, εἰς τρόπον ὥστε ὄχι μόνον ἡ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν καταναλώσιν προοριζομένη παραγωγὴ ὑφασμάτων νὰ περιέχῃ σημαντικὴν ποσότητα τσελόλλε ἀλλὰ καὶ ἐξαγωγή τούτου ἐκ 15 500 τόν. ἐτησίως νὰ γίνεται.

Δὲν θέλω νὰ σᾶς κουράσω ἀναφέρων ἰδιαιτέρως μὲ τόνους καὶ δολλάρια τὰς πρὸδοὺς κάθε παραγωγικοῦ κλάδου τῆς αὐστριακῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ θὰ περιορισθῶ νὰ ἀπαριθμήσω τούτους : βιομηχανία χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων, παραγωγὴ ὀρυκτοῦ ἄλατος, γραφίτου, μζγνησίας, ραδιοφώνων, δερμάτων καὶ δερ-

ματινών ειδών, τὰ ὁποῖα εἶναι τόσο φημισμένα, ὅπως καὶ τὰ διάφορα εἶδη τέχνης καὶ ἡ μόδα ἢ βιεννέζικη (ἢ βιεννέζικη μπλούζα, τὸ φόρεμα ζέρεσϋ καὶ ἡ ὀμπρέλα, ποὺ ἀποφέρουν συνάλλαγμα ἄνω τῶν 100 000 000 σελ. ἑτησίως).

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε ὁμως νὰ ἀναφέρω ἐδῶ ἰδιαίτερος ἓνα κλάδον ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ὁλους, δηλαδὴ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ μονοπωλίου καπνῶν. Τὸ 1950 ἡ παραγωγή ἔφθασε τὰ 113,2 ο)ο τῆς παραγωγῆς τοῦ 1937, καὶ τὸ α' ἔξάμηνον τοῦ 1951 τὰ 121,6 ο)ο. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν κατὰ 50 ο)ο αὐξησιν τῆς καταναλώσεως τῶν σιγαρέττων, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερος. Εἰς ἀριθμούς, ἡ κατανάλωσις ἔφθασε τὰ 6,5 δισεκατ. σιγαρέττα, πρᾶγμα ποὺ ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἑπτὰ καὶ πλέον χιλ. τόν. καπνῶν, ἐνῶ τὸ 1947 μόλις ἐκόπτοντο 2 ἑκατ. κιλά ἑτησίως.

Ὅπως βλέπομεν, λοιπόν, χάρις εἰς τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν, τὴν ἐργατικότητα τοῦ αὐστριακοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἀξιοποίησιν τῆς βοηθείας αὐτῆς, ἡ Αὐστρία ἐπέτυχεν ὥστε ἤδη ἀπὸ τὸ 1949 νὰ φθάσῃ καὶ νὰ ὑπερβῆ, τόσο εἰς τὴν βιομηχανικὴν ὅσον καὶ τὴν γεωργικὴν παραγωγήν, τὰ ἐπίπεδα τοῦ ἔτους 1938, ἐπὶ πλέον δὲ νὰ δημιουργήσῃ καὶ ἄλλους παραγωγικοὺς κλάδους, ποὺ τὸ 1938 δὲν ὀφίσταντο. Ἄμεισον ἀποτέλεσμα τούτου ἦτο νὰ ὑψωθῆ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἀνεργία νὰ μὴ εἶναι πλέον τὸ δυσκολώτερον πρόβλημα ἐν Αὐστρίᾳ, ὅπως ἦτο πρὸ τοῦ πολέμου καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τὸ 1930 - 37. Τὸ σύνολον τῶν ἐργαζομένων σήμερον ἀνέρχεται εἰς περίπου 2 ἑκατ., ἐξ ὧν τὰ 75 ο)ο ἀσχολοῦνται εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὰ μεταλλεῖα, τὸ ἐμπόριον, τὴν οἰκοτεχνίαν καὶ τὰ μικροεπαγγέλματα, 12 ο)ο εἰς τὴν γεωργίαν καὶ δασοκομίαν καὶ 13 ο)ο εἰς τὰς δημοσίας καὶ δημοτικὰς ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα.

Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Αὐστρίας ἠκολούθησε καὶ αὐτὸ τὴν ἀνοῖσαν. Βεβαίως, ἡ εἰσαγωγή ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι σημαντικῶς ὑψηλότερα τῆς ἐξαγωγῆς, διότι, ὅπως καὶ εἰς τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας ποὺ ὑπέστησαν ζημίαν ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἔτσι καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν παρέστη ἀνάγκη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἠδξημένης εἰσαγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ὀλικῶν ἀνοικοδομησεως καὶ παραγωγικῶν ἀγαθῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ μέγα μέρος τῆς παραγωγῆς ἐξαγωγίμων ἀγαθῶν ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν. Παρὰ ταῦτα, ὁμως, ἡ ἐξαγωγή αὐξάνεται συνεχῶς κατ' ἔτος, ὥστε ἀπὸ 342 ἑκατ. σελλίν. ποὺ ἦτο τὸ 1947 ἔφθασε τὰ 6,5 δισεκατ. σελλίν. τὸ 1950.

Ὅπως ὁλοι θὰ γνωρίζετε, καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶδατε ὅσοι ἐπεσκεψήθητε τὴν Βιέννην, ὁ Δῆμος τῆς Βιέννης, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1ου παγκοσμίου πολέμου, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀνεγέρσεως ἐργατικῶν ἢ, ὅπως θὰ ἐλέγαμεν τὴν ἡμεῖς σήμερον, λαϊκῶν κατοικιῶν. Δὲν ὑπάρχει διαμέρισμα τῆς πόλεως ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ ἀνεγερθῆ καὶ μία ἢ ἀναλόγως περισσότερες τέτοιαι κατοικίαι. Τὰ μέσα, ὅπως ἄλλωστε ἀναγράφεται ἐπὶ πλακῶς ἐντοιχισμένης εἰς τὴν πρόσοψιν ἐκάστης τοιαύτης οἰκοδομῆς, προέρχονται ἀπὸ τὸν φόρον οἰκοδομῶν. Εἰς τὰς κατοικίας αὐτὰς ὑπάρχουν διαμερίσματα ἀπὸ 1,5 — 5 ὀωματιῶν μετὰ τῶν λοιπῶν χώρων (λουτροῦ, κουζίνας, ἀποθηκῶν), καὶ τὰ ἐνοίκια ἔχουν κανονισθῆ κατὰ τρόπον ὥστε ὄχι νὰ ἐξυπηρετεῖται τὸ διατεθὲν κεφάλαιον ἀλλὰ νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ συντήρησις τῆς οἰκοδομῆς (ἐπισκευαί, ἐπιδιορθώσεις, συμπληρώσεις κλπ.), ἀρχίζει δὲ συνήθως ἀπὸ 20 σελλίν., δηλαδὴ 200 προπολεμικὰς δραχμὰς μηνιαίως. Ἐὰν

δ ένοικος έργάτης είναι άνεργος, ή καταβολή ένοικίου σταματά σχεδόν, περιοριζομένη εις συμβολικήν καταβολήν 2 σελλίν. μηνιαίως. Έκτός, θεβαίως, τών άνέσεων πού παρέχουν αι κατοικίαι αυταί, έπειδή καταλαμβάνουν σχεδόν τετράγωνα όλόκληρα (μία εις τó 19ον διαμέρισμα έχει μήκος ενός χιλιομέτρου), έχουν εις τó κέντρον κήπους με πίδακας και έν γένει εγκαταστάσεις διά τά παιδιά τών εργατών, μερικές δέ έξ αυτών και «κίντερχάιμε» όπου ή μήτέρα μπορεί νά αφήση τó παιδί της τήν ώρα πού ή ίδια εργάζεται.

Βεβαίως, ό Δήμος τής Βιέννης είναι ένας από τούς πλουσιωτέρους δήμους τής Ευρώπης. Τó ήλεκτρικόν ρεύμα, τó άερίοφως, τά τράμ και λεωφορεία, τó νερό, όλα αυτά είναι τού Δήμου και, επί πλέον, έχει Τράπεζαν και Τμήμα Ασφαλειών πάσης φύσεως, ζυθοποιείον, κεραμοποιείον και άλλα πολλά. Η διοίκηση τού Δήμου χρησιμοποιεί τά χρήματα αυτά μαζί με τούς φόρους πρός όφελος τού δημότου. Ο καθένας σας πού έπεσκέφη τήν Βιέννην θά μπορεί, νομίζω, νά βεβαιώση πόσον καθαρά είναι ή πόλις, πόσον άνετα τά τράμ και τά λεωφορεία και πόσον πυκναί αι συγκοινωνίαι, πόσον φθηνό τó νερό και τó φώς κλπ.

Η προσπάθεια αυτή τού Δήμου τής Βιέννης δι' άνέγερσιν εργατικών και λαϊκών κατοικιών, συνεχίζεται και τώρα εις άκόμη μεγαλύτερον ρυθμόν, βοηθούσις και τού Κράτους. Τó παράδειγμα τούτο τó έμιμήθησαν και άλλοι δήμοι, πράγμα πού υποπίπτει εις τήν αντίληψιν κάθε ταξιδιώτου πού περνά από τās πόλεις, ιδία τής δυτικής πλευράς, τής Αυστρίας. Τó τί σημαίνει νά έχη ό δήμος τούς πολιτάς του ευχαριστημένους, τó βλέπουμε στίς δυό έκλογές πού έγιναν στήν Αυστρία από τού τέλους τού πολέμου και έντεθθεν. Παρά τήν κατάστασιν πού έπεκράτει εις τήν χώραν και πού ό καθένας σας γνωρίζετε, μόνον 4οο έψήφισαν υπέρ τού κομμουνιστικού κόμματος.

Ένας ταξιδιώτης, όποιαδήποτε χώρα και άν επισκέπτεται, εκείνο πού ζητεί είναι άνσεις στο ταξίδι του, δηλαδή στο μεταφορικό μέσον, και άνσεις εκεί πού θά μείνη. Η αυστριακή Κυβέρνησις έστρεψε άπεριόριστον τήν προσοχήν της πρός τόν τουρισμόν και διέθεσε σημαντικά ποσά από τήν άμερικανικήν βοήθειαν για νά προωθήση τόν πλουτοπαραγωγικόν αυτόν κλάδον τής χώρας και έπισκεύασε και διηύρυνε όχι μόνον τούς έθνικούς δρόμους αλλά και τούς δευτερεύοντας και έτσι μπορεί κανείς νά φθάση και σέ μικρά χωριά άνετα με αυτοκίνητο. Έξ άλλου, όπως σας είπα ήδη, προωθήθη έντατικώς ή ήλεκτροκίνησις τών κεντρικών σιδηροδρομικών άρτηριών και εις τās δευτερεύουσας γραμμάς θά χρησιμοποιούνται αυτοκινήταμαζαι. Τó τί σημαίνουν αι άνσεις αυταί διά τόν τουρισμόν μιας χώρας, δέν νομίζω ότι χρειάζεται νά τó έξηγήσω.

Έτσι, ό τουρισμός στήν Αυστρία, πού ήτο προπολεμικώς μία πολύ σοβαρά πηγή εισροής συναλλάγματος και είχε άπονεκρωθή στόν πόλεμον και τά πρώτα μεταπολεμικά έτη, άρχισε σιγά σιγά νά αναζή από τó 1949. Κατά τόν χειμώνα τού 50)51 έφθασε τά 74 οο τής προπολεμικής. Έάν λάθωμεν υπ' όψει μας ότι προπολεμικώς τά 41 οο τών τουριστών προήρχοντο από τήν Ν.Α. Ευρώπην, ή όποία τώρα εδρίσκειται πίσω από τó σιδηρούν παραπέτασμα, είναι φανερόν ότι και εις τó κεφάλαιον τούτο έσημειώθησαν πρόοδοι. Άλλωστε δέν είναι δυνατόν νά έγίνετο άλλως. Διότι, έκτός τών άλλων (δρόμων, σιδηροδρόμων κλπ.), ή Κυβέρνησις έφρόντισε νά κρατήση τās τιμάς εις έπίπεδα πού νά έλκύουν και όχι νά διώχουν τόν

ξένων, και κάθε εστιατόρια ή ξενοδόχον που απέπειράθη να έκμεταλλευθή τους επισκέπτας, τον παρέλαβε ή Κυβέρνησις κατά τέτοιον τρόπον που ο καθένας τὸ σκέπτεται πολὺ πρὶν ἀποπειραθῆ ἐκμετάλλευσιν. Εἰς ὅλας τὰς λουτροπόλεις, εἰς τὰ κέντρα παραθερισμοῦ και σπόρ, ἔγιναν και νέα ξενοδοχεῖα, ἔργα καλλωπισμοῦ, και ἐν γένει ἐλήφθησαν μέτρα τὰ ὅποια νὰ κάνουν τὴν ζωὴ τῶν ξένων ὅσο τὸ δυνατὸν πλέον εὐχάριστην.

Εἶναι ἀξιὸς μιμήσεως ὁ τρόπος που και τὸ ἕνα, δηλαδή ἡ εὐχαρίστησις τοῦ ξένου, ἐπιτυγχάνεται, και ἡ ἀφορμὴ νὰ ξεδέψη περισσότερον. Ἐἶδον ἕνα παράδειγμα : Στὸ Μπάντ Γκάσταϊν, που εὑρίσκεται εἰς ἕνα ὕψόμετρο 1000 περίπου μέτρων, Στὸ Μπάντ Γκάσταϊν, που εὑρίσκεται εἰς ἕνα ὕψόμετρο 1000 περίπου μέτρων, συνεπῶς ἀρκετὰ ὕψηλά, ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐφτιαξε ἐναερίους ἀνελευσιτήρας με καθίσματα ἢ καμπίνες που μποροῦν νὰ σὰς ἀνεβάσουν ἀκόμα 300—1000 μέτρα εἰς τὰ πέριξ βουνά. Ἐκεῖ, στίς κορυφές αὐτῶν τῶν βουνῶν, εὑρίσκετε καθαρά τρυα εἰς τὰ πέριξ βουνά. Ἐκεῖ, στίς κορυφές αὐτῶν τῶν βουνῶν, εὑρίσκετε καθαρά —καθαρώτατα—ἐστιατόρια, με τιμὰς ἐφθηνότερας μάλιστα τοῦ Μπάντ Γκάσταϊν— με πολυθρόνες γιὰ ξάπλωμα στὸν ἥλιο και ἐν γένει ὅ,τι μπορεῖ νὰ ἐπιθυμήσῃ ἕνας ἐκδρομεὺς σὲ βουνὸ (κάρτες, γραμματόσημα, ἐνθύμια κλπ.) χωρὶς οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην ὑπερτίμησιν.

Ἐπειτα, ἀπὸ τὸ Μπάντ Γκάσταϊν, ὀργανοῦνται καθημερινῶς ἐκδρομαὶ πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις μέχρι και τῆς Βιέννης. Ἡ συνηθεστέρα εἶναι ἐκδρομὴ ἡμερησία εἰς τὸ Β.Δ. σύμπλεγμα τῶν Ἀλπεων, εἰς τὸ γνωστὸν Γκρόσσκλόκνερ. Ὁ δρόμος αὐτὸς εἶναι ὁ ὕψηλότερος δρόμος ἐν Αὐστρίᾳ, τοῦ ὁποίου τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια ἔγιναν τὸ 1933, νομίζω, και εἶναι ὁ μόνος δρόμος που συνδέει τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ζάλτσμπουργκ με τὴν Καρινθίαν και, ἀπὸ κεῖ, μέσῳ Ταρβίτζιο, με τὴν Τεργέστην και τὴν Ἰταλίαν ἐν γένει. Θὰ πρέπει νὰ ἴδῃ κανεὶς πόσοι αὐτοκινητισταὶ ἀνεβαίνουν καθημερινῶς εἰς τὴν αὐχένα τοῦ Γκρόσσκλόκνερ και συνεχίζουν τὸ πρὸς νότον ταξίδι των ἢ, ἀφοῦ γευματίσουν εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ ξενοδοχείου, που ἔγινε εἰς τὸ ὕψηλότερον προσιτὸ μέρος τοῦ τμήματος αὐτοῦ τῶν Ἀλπεων, ἐπιστρέφουν εἰς τὴν τόπον ἐκκινήσεώς των.

Ἄλλη ἐκδρομὴ ἀπὸ τὸ Μπάντ Γκάσταϊν εἶναι στὸ Μπέρχτσγκάντεν, στήν ἄλλοτε ἀετοφωλιά τοῦ Χίτλερ, εἰς τὸ Μόναχο, και τέλος στὸ Ζάλτσμπουργκ, ὅπου οἱ λουόμενοι στὸ Μπάντ Γκάσταϊν μποροῦν νὰ παρακολουθήσουν κοντσέρτο ἢ θεατρικὴν παράστασιν στὰς ἑορτὰς τοῦ Ζάλτσμπουργκ και τὴν νύχτα νὰ ἐπιστρέψουν με ὠραιότατα λεωφορεῖα ἢ με τὸ ἠλεκτρικὸ τραῖνο στὸ ξενοδοχεῖον.

Γιὰ σιδηροδρομικὰς ἡμερησίας ἐκδρομὰς χρησιμοποιοῦνται αὐτοκινητάμαξα με γυαλί, ὥστε ὁ ἐπιβάτης νὰ ἔχῃ πλήρη τὴν θέαν και νὰ ἀπολαμβάνῃ κάθε ἀξιοθέατον ἀπὸ τὴν διαδρομὴν. Αὐτὰ δὲ δὲν εἶναι μόνον εἰς τὸ Μπάντ Γκάσταϊν. Εἰς κάθε λουτρόπολιν και εἰς κάθε κέντρον παραθερισμοῦ ἢ χειμερινῶν σπόρ. Δηλαδή, Κύριοι, εἴτε ἰδιῶται, εἴτε τὸ Κράτος, ἀμιλλῶνται νὰ παρέχουν εἰς τὸν ἐπισκέπτην τὴν δυνατὴτητα νὰ ζήσῃ ἀναπαυτικὰ και πολιτισμένα και τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ξεδέψη τὸ χρέμμα του χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸν ἐξηπάτησαν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, σὺν τῷ χρόνῳ, ἐὰν δὲν ἔχωμεν καμμίαν νέαν περιπέτειαν πολεμικὴν, ἢ Αὐστρία θὰ ἔχῃ ὡς τὴν μεγαλυτέραν πηγὴν εἰσπράξεως συναλλαγματος τὸν τουρισμόν.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι στὰ 1934, 1935, 1936 και 1937, ἡ εἰσοδὴ τῶν ξένων στήν Αὐστρία ἦτο πόση ὥστε κάποτε, ἐταν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Αὐστρίας